GESCHATTE EFFECTEN VAN DE VRIJHANDELSOVEREENKOMST TUSSEN DE EU EN MERCOSUR

RAPPORT

seo • economisch onderzoek

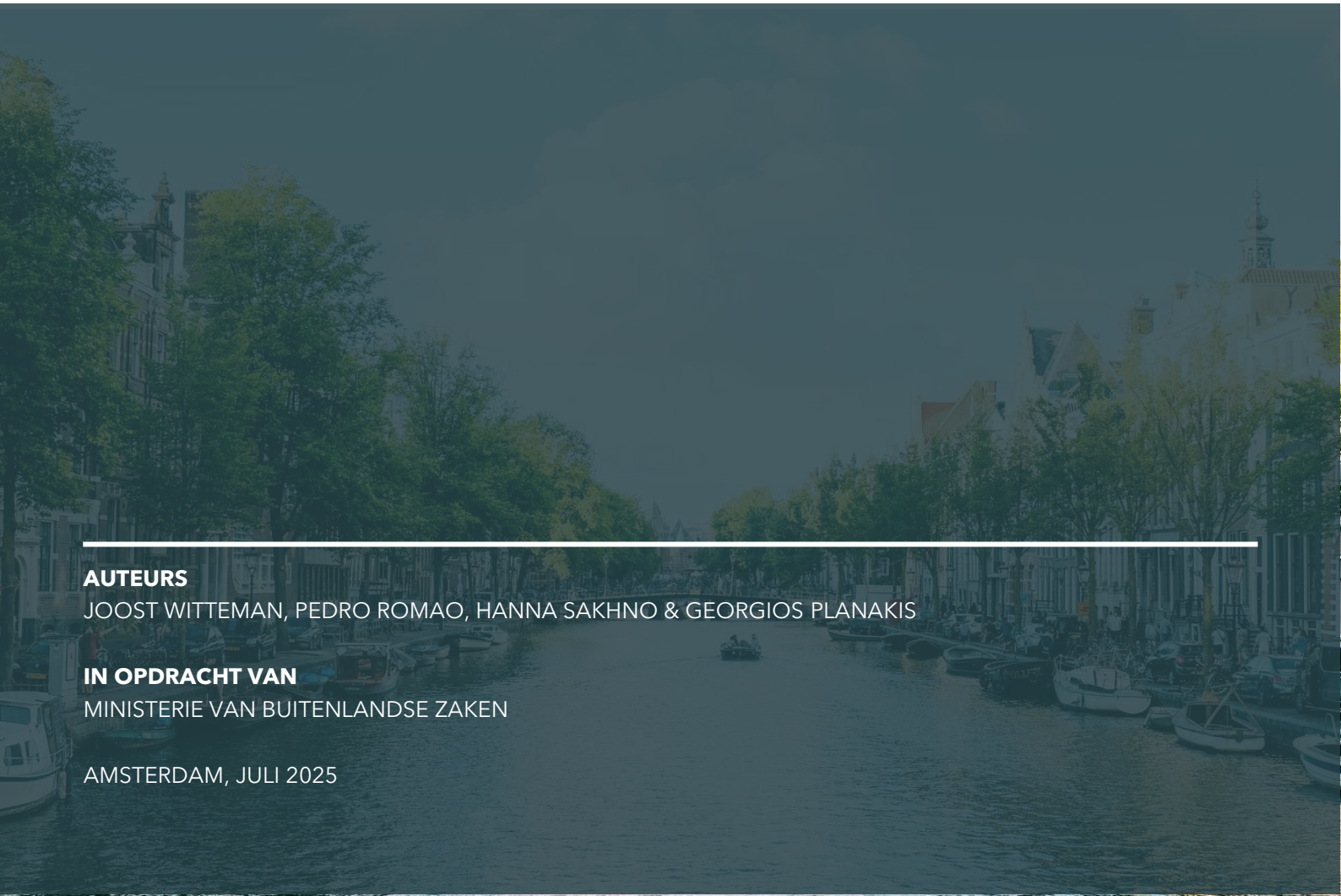

AUTEURS
JOOST WITTEMAN, PEDRO ROMAO, HANNA SAKHNO & GEORGIOS PLANAKIS

IN OPDRACHT VAN
MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AMSTERDAM, JULI 2025

Bevindingen

We schatten de welvaartswinst door handel voor Nederland op ongeveer +0,02 procent van het reële BBP als gevolg van het voorgestelde handelsakkoord tussen de EU en Mercosur.

Onze opdracht en methodologie

SEO is gevraagd om een schatting te maken van de verwachte effecten van het EU-Mercosur-akkoord op de Nederlandse economie. Op 6 december 2024 hebben de Europese Commissie en de Mercosur-landen (Brazilië, Argentinië, Paraguay en Uruguay) de onderhandelingen over het EU-Mercosur-akkoord afgerond. Als zodanig zullen de EU-lidstaten reageren op de ontwerpovereenkomst, met als doel ratificatie op korte termijn. Ter ondersteuning van het Nederlandse beleidsdebat is SEO door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken gevraagd om een schatting te maken van de verwachte effecten van de Mercosur-overeenkomst in termen van handel en BBP.

Onze schattingen volgen uit een structureel zwaartekrachtmodel. Dit model is een standaardmodel in de handelseconomie. Het is bijvoorbeeld gebruikt om de effecten van Europese integratie te beoordelen,[1] maar ook om de effecten van handelsovereenkomsten voor Nederland, de interne markt van de EU op de Nederlandse economie en de uitbreiding van de EU te schatten.[2] Het zwaartekrachtmodel stelt ons in staat rekening te houden met zowel handelscreatie en -verlegging als prijsvariaties die het gevolg zijn van veranderende handelspatronen. Dit betekent dat we niet alleen handelseffecten kunnen schatten, maar ook evenwichtseffecten zoals inkomens-, prijs- en welvaartsveranderingen.

Handelseffecten

Het vrijhandelsakkoord tussen de Mercosur-landen en de EU zal naar schatting leiden tot een toename van de handel.[3] Voor Nederland schatten we een toename van de export van ongeveer +0,18 procent en een toename van de import van eveneens ongeveer +0,21 procent. Voor de overige EU26 worden de effecten iets groter geschat, namelijk +0,43 procent voor de uitvoer en +0,47 procent voor de invoer. Voor Mercosur-economieën wordt de exportgroei geschat op +2,09 tot +5,36 procent, afhankelijk van het land, en de importgroei op +1,27 tot +5,29 procent, opnieuw afhankelijk van het land. In EUR-termen zijn de effecten het grootst voor de grootste landen. Voor Nederland neemt de export naar schatting toe met +1,1 mld. en de import met +1,2 mld. De geschatte handelsveranderingen voor de EU26 bedragen +12,3 mld. voor de uitvoer en +12,2 mld. voor de invoer. De totale export van Brazilië zal naar schatting toenemen met +9,3 mld. en de import met +9,7 mld. De export en import van Argentinië stijgen met ongeveer 1/5e hiervan en de stijgingen voor Paraguay en Uruguay zijn nog kleiner. Over het

1 Zie bijv. Head, K. & Mayer, T. (2021). De Verenigde Staten van Europa: A Gravity Model Evaluation of the Four Freedoms. *Tijdschrift voor Economische Perspectieven* 35/2, 23-48.

2 Zie bijv. Freeman, D., Meijerink, G., & Teulings, R. (2022). Handelsvoordelen van de EU en de interne markt. Den Haag, Nederland: CPB Centraal Planbureau. Witteman, J., A. Kuczynski, N. Verheuvel, N. Oomes, T. Belt, E. Hoole, M. De Groot, E. van den Burg & B. Sangers (2023). Verwachte economische effecten van de vrijhandelsovereenkomsten van de EU met Chili, Mexico en Nieuw-Zeeland. SEO Economisch Onderzoek. Oomes, N., Appelman, R., & Witteman, J. (2017). Impact van het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Oekraïne op de Nederlandse economie. SEO Economisch Onderzoek.

3 We interpreteren de modelresultaten als veranderingen op de middellange tot lange termijn nadat het Mercosur-akkoord volledig is geïmplementeerd.

geheel genomen is Brazilië de belangrijkste drijvende kracht achter de toename van de handel als gevolg van de Mercosur-overeenkomst.

De grootste handelsveranderingen doen zich voor in de verwerkende industrie en de dienstensector. We schatten dat de Nederlandse uitvoer van industrieproducten en diensten elk met +0,4 tot +0,5 mld. zal toenemen, net als de invoer. Voor de overige EU26 komt de toename van de handel in industrieproducten in de buurt van +9 miljard, zowel wat betreft export als import. Voor de handel in diensten wordt de stijging van de uitvoer met +2,2 mld. en de invoer met +2,0 mld. geschat. In waarde uitgedrukt domineert Brazilië de totale effecten voor de Mercosur-economieën. De invoer van industrieproducten door Brazilië zal naar schatting met +7,0 miljard toenemen en de uitvoer van industrieproducten met +6,7 miljard. Ter vergelijking: Argentinië (de op één na grootste economie) heeft slechts effecten geschat op ongeveer +1,6 miljard. In de dienstensector zijn de effecten voor andere Mercosur-economieën dan Brazilië verwaarloosbaar. De effecten in de landbouw zijn kleiner. We schatten bijvoorbeeld dat de export van Brazilië (in reële termen) toeneemt met EUR +0,6 mld. en de import met EUR +0,5 mld. De Nederlandse export neemt naar schatting toe met EUR +0,2 mld. en de import met EUR +0,3 mld.

Welvaartseffecten

Wat betekenen deze veranderingen in de handel voor de welvaart? Welvaart is de economische maatstaf voor hoe beter of slechter landen het hebben als gevolg van beleidsveranderingen, in dit geval het EU-Mercosur-akkoord. In het geval van handelsovereenkomsten zijn welvaartsveranderingen een netto meting. Deze netto meting is een samenstelling van effecten op zowel de producenten- als de consumentenzijde van de economie. Aan de kant van de producent leidt de opening van nieuwe markten tot concurrentiekansen, maar ook tot druk. Het effect hiervan op de inkomens hangt af van welke van de twee effecten overheerst. Aan de kant van de consument leiden nieuwe handelsmogelijkheden meestal tot toegang tot een grotere productvariëteit tegen lagere prijzen. Als gevolg hiervan zijn de verschillen in veranderingen in nominale inkomens en prijsniveaus kenmerkend voor de welvaartseffecten. Deze welvaartseffecten worden gemeten in dezelfde eenheden als het reële BBP.

In het algemeen schatten we de welvaartswinst van handel als gevolg van een overeenkomst tussen de EU en Mercosur op +0,09 tot +0,52 procent van het BBP voor de Mercosur-landen, en op +0,02 procent van het BBP van Nederland (zie Tabel S.1). Binnen bepaalde industriegroepen zijn de effecten meer uitgesproken. Voor de landbouw bijvoorbeeld worden de welvaartseffecten geschat op +0,69 tot +1,15 procent van het reële BBP voor de Mercosur-landen en op ongeveer +0,06 procent van het reële BBP voor Nederland. De geschatte effecten voor de industrie zijn doorgaans kleiner dan die voor de landbouw en de geschatte effecten voor de dienstensector zijn op hun beurt doorgaans kleiner dan die voor de industrie. Het totale effect op de economie als geheel is een gewogen gemiddelde, zodat het totale effect doorgaans vertekend is in de richting van het effect voor de dienstensector, aangezien die sector doorgaans vrij groot is. Dit verklaart bijvoorbeeld ook het verschil in het geschatte welvaartseffect voor Nederland versus de EU26: de EU26 heeft een groter aandeel in de dienstensector en daarom is de verschuiving naar de dienstenraming sterker voor de EU26 dan voor Nederland.

Tabel S.1 Overzicht van welvaartseffecten (in % van het reële BBP)

Regio	Land	%Δ Welvaart			
		Totaal	Agri	Industrie	Diensten
MERCOSUR	Argentinië	+0,52	+1,15	+0,34	+2,25*
	Brazilië	+0,09	+0,69	+0,16	+0,04
	Paraguay	+0,12	+0,87	+0,10	+0,00
	Uruguay	+0,33	+0,79	+0,18	+6,88*

EU	**Nederland**	+0,02	+0,06	+0,02	+0,01
	EU26	+0,00	+0,07	+0,01	+0,00

Bron: SEO Economisch Onderzoek. * Minder nauwkeurige schatting door mindere datakwaliteit, waarschijnlijk onderschatting van de bestaande dienstenproductie en -handel.

Hoewel we de verdelingseffecten niet formeel hebben geraamd, suggereert de analyse dat sommige groepen meer dan andere kunnen profiteren van de overeenkomst tussen de EU en Mercosur. Aan het welvaartseffect in Tabel S.1 liggen veranderingen in nominale inkomens en prijzen ten grondslag. Voor Nederland schatten we een klein negatief effect op de verdiende nominale inkomens, voornamelijk in de landbouw, maar ook een daling van het geaggregeerde prijsniveau die de daling van de nominale inkomens meer dan compenseert - zodat het reële inkomen / de reële welvaart toeneemt. Een redelijke interpretatie hiervan is dat consumenten zullen profiteren van de overeenkomst tussen de EU en Mercosur vanwege een lager prijsniveau, maar dat voor sommige producenten van landbouwproducten de daling van de nominale inkomens niet altijd volledig gecompenseerd hoeft te worden door het lagere prijsniveau voor consumptie. Voor producenten in de verwerkende industrie en de dienstensector schatten we over het algemeen een stijging van de nominale inkomens.

Inhoudsopgave

Bevindingen			2
1	Inleiding		6
	1.1	Achtergrond en onze opdracht	6
	1.2	Methodologie	6
2	Modelramingen		9
	2.1	Handelseffecten	9
	2.2	Welvaartseffecten	12
	2.3	Eerdere studies	15
Bijlage A	Aanvullende resultaten		16

1 Inleiding

In dit onderzoek worden de economische effecten van de handelsovereenkomst tussen de EU en Mercosur geschat met behulp van een zwaartekrachtmodel van de internationale handel.

1.1 Achtergrond en onze opdracht

SEO is gevraagd om een schatting te maken van de verwachte effecten van het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Mercosur op de Nederlandse economie. Op 6 december 2024 rondden de Europese Commissie en de vier Mercosur-landen (Brazilië, Argentinië, Paraguay en Uruguay) de onderhandelingen over het EU-Mercosur-akkoord af, waarmee het akkoord na 25 jaar discussie definitief werd. De Europese Commissie legt momenteel de laatste hand aan de juridische tekst door middel van een proces van juridische beoordeling en vertaling. Na afronding zal de overeenkomst ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van de Europese Unie, gevolgd door behandeling door het Europees Parlement. Verwacht wordt dat de lidstaten de komende maanden zullen beraadslagen over de overeenkomst, met het oog op voorlopige toepassing of volledige ratificatie, afhankelijk van de politieke consensus.

De EU-Mercosur-overeenkomst is een uitgebreide overeenkomst. Het omvat zowel goederen als diensten en bevat hoofdstukken over duurzame ontwikkeling, intellectuele eigendom, overheidsopdrachten en sanitaire en fytosanitaire maatregelen. De overeenkomst bevat ook bepalingen om niet-tarifaire belemmeringen te verminderen en de samenwerking op het gebied van regelgeving te verbeteren. Een centraal kenmerk van de overeenkomst is de geleidelijke afschaffing van tarieven op meer dan 90 procent van de goederen die tussen de twee regio's worden verhandeld. Voor de EU betekent dit een verbeterde markttoegang voor industriële producten (met name auto's, machines en chemicaliën), terwijl de Mercosur-landen preferentiële toegang krijgen tot de export van landbouwproducten zoals rundvlees, gevogelte, suiker en ethanol. De geleidelijke afschaffing van tarieven wordt over meerdere jaren gespreid om gevoelige sectoren te beschermen en voor sommige van deze sectoren (zoals sommige van de gevoelige landbouwproducten uit de EU) beheren quota het volume van de export en import dat kan profiteren van de verlaagde tarieven.

Ter ondersteuning van het Nederlandse beleidsdebat zijn we door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken gevraagd om een schatting te maken van de verwachte effecten van het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Mercosur in termen van handel en BBP.

1.2 Methodologie

Onze schattingen volgen uit een algemeen evenwichtsmodel (*"General Equilibrium"* - GE), een structureel Armington-CES zwaartekrachtmodel voor één sector. Dit model is het standaardmodel in de handelseconomie. Het is bijvoorbeeld gebruikt om de effecten van Europese integratie[4] te beoordelen, maar ook om de effecten van handelsovereenkomsten, de interne markt van de EU op de Nederlandse economie en de uitbreiding van de EU te

[4] Zie bijvoorbeeld Head, K. & Mayer, T. (2021). De Verenigde Staten van Europa: A Gravity Model Evaluation of the Four Freedoms. *Tijdschrift voor Economische Perspectieven* 35/2, 23-48.

schatten (zowel door het CPB[5] als door ons[6]). Voor een gedetailleerde uiteenzetting van het zwaartekrachtmodel van internationale handel, zie bijvoorbeeld Anderson (2011), Head & Mayer (2014) of Yotov, Piermartini & Larch (2016).

Het GE-zwaartekrachtmodel van internationale handel relateert bilaterale handel aan kenmerken op landenniveau ("BBP") en bilaterale handelskosten ("afstand"). In het kort houdt het zwaartekrachtmodel in dat de nominale bilaterale handel toeneemt met de omvang van de economie van elk van de handelspartners ("BBP"), maar afneemt met de bilaterale handelskosten (die bijvoorbeeld het gevolg zijn van het feit dat landen ver van elkaar verwijderd zijn; of "afstand" als gevolg van andere handelsbarrières). Vrijhandelsovereenkomsten kunnen de bilaterale handelskosten verlagen (d.w.z. de "afstand" tussen landen verkleinen). Ons zwaartekrachtmodel schat dan eerst de verlaging van de handelskosten als gevolg van de vrijhandelsovereenkomst en schat vervolgens de resulterende verandering in de handel.

Ons zwaartekrachtmodel houdt rekening met zowel handelscreatie als handelsverlegging als reactie op de invoering van de vrijhandelsovereenkomst. Zo kan een verlaging van de bilaterale handelskosten tussen de EU en Brazilië de bilaterale handel tussen de EU en Brazilië stimuleren (handelscreatie). Een deel van deze toename in bilaterale handel kan echter de handel tussen de EU en andere handelspartners verminderen, omdat het gunstiger wordt om handel te drijven met Brazilië ten opzichte van andere handelspartners (handelsverlegging). Ons zwaartekrachtmodel corrigeert hiervoor door de handelscreatie te compenseren met een handelsverleggingseffect.

Het saldo van handelscreatie en handelsverlegging impliceert welvaartseffecten. Welvaartseffecten worden gemeten in termen van reëel BBP. Ons zwaartekrachtmodel schat dergelijke welvaartsveranderingen onder verschillende aannames, waaronder dat er geen (onmiddellijke) herverdeling van productiefactoren plaatsvindt, consumenten goederen als imperfecte substituten beschouwen en industrieën scheidbaar zijn (geen *spill-overs* tussen industrieën of landen). Hoewel zwaartekrachtmodellen consistente schattingen van welvaartseffecten opleveren, zijn deze effecten doorgaans kleiner dan de effecten die worden geschat door modellen die bijvoorbeeld rekening houden met de herverdeling van productiefactoren, kapitaalinvesteringen, sectorale overloopeffecten of dynamische schattingen over meerdere perioden.

Om de effecten van handelscreatie, handelsverlegging en welvaart consequent te kunnen schatten, heeft het zwaartekrachtmodel gegevens nodig over zowel de bilaterale handel als de binnenlandse productie. Gegevens over de binnenlandse output zijn nodig om volledig rekening te houden met handelsverlegging, aangezien niet alle output wordt geëxporteerd. We gebruiken een nieuwe dataset van uitgesplitste bilaterale en binnenlandse handelsstromen van de *United States International Trade Commission* (USITC), met name ITPD-S (uitgebracht in december 2024). We gebruiken ook de *Dynamic Gravity Dataset* (DGD) met kenmerken van landen en landenparen van USITC. ITPD-S bevat gegevens over verschillende sectoren, waaronder landbouw, industrie en diensten.

We schatten de effecten van de vrijhandelsovereenkomsten als volgt. Ten eerste schatten we voor elke bedrijfstak in onze dataset het effect van vroegere vrijhandelsovereenkomsten - vergelijkbaar met de EU-Mercosur-overeenkomst - op de bilaterale handel. Onze gegevens over vrijhandelsovereenkomsten komen uit de *Deep Trade Agreements* (DTA) dataset van de Wereldbank. We gebruiken de onlangs uitgebrachte versie voor 2024. De DTA-dataset bevat gegevens over 400 vrijhandelsovereenkomsten, uitgesplitst naar 52 bepalingen (onderwerpen die

5 Zie bijvoorbeeld Freeman, D., Meijerink, G., & Teulings, R. (2022). Handelsvoordelen van de EU en de interne markt. Den Haag, Nederland: CPB Centraal Planbureau.

6 Zie bijvoorbeeld Oomes, N., Appelman, R., & Witteman, J. (2017). Impact van het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Oekraïne op de Nederlandse economie. SEO Economisch Onderzoek.

onder handelsovereenkomsten vallen - bijvoorbeeld overeenkomsten over sanitaire en fytosanitaire maatregelen). We construeren een vrijhandelsovereenkomstindex om verschillen in diepgang van handelsovereenkomsten weer te geven. Ten tweede construeren we een indicator die aangeeft in hoeverre vrijhandelsovereenkomsten betrekking hebben op vergelijkbare onderwerpen als die de Mercosur-overeenkomst naar verwachting zal behandelen.[7] Samen geeft dit ons een schatting van het gemiddelde effect van Mercosur-achtige overeenkomsten op bilaterale handelsstromen, maar nog niet gecorrigeerd voor de effecten van handelsverlegging en welvaart (partieel evenwicht). In de tweede fase van de schatting lossen we dit op voor algemene evenwichts- en marktverrekeningsvoorwaarden om de totale veranderingen in handel en welvaart dynamisch te berekenen. Deze zogenaamde *counterfactuals* vertegenwoordigen scenario's waarin het handelsakkoord volledig wordt geïmplementeerd door alle landen. Gezien onze dataset weerspiegelen onze *counterfactuals* variaties in wereldwijde handelskosten en niet direct gesimuleerde veranderingen in tarieven voor individuele producten, industrieën en/of landen. De geschatte effecten laten dan zien hoe de handel er in een bepaald jaar uit zou zien als het contrafeitelijke beleid zou zijn toegepast. We schatten de effecten op basis van het laatste beschikbare jaar in onze dataset. Dit laat zien hoe de handel eruit zou hebben gezien als de Mercosur-overeenkomst al van kracht was geweest in het laatste jaar in onze dataset. We interpreteren dit als een schatting van het structurele effect dat de Mercosur-overeenkomst op de handel zou kunnen hebben nadat deze volledig ten uitvoer is gelegd en de markten zich op de middellange tot lange termijn hebben aangepast.

7 De classificatie is te danken aan Timini en Viani (2023) die een vergelijkbare methodologie hebben gevolgd als wij.

2 Modelramingen

Schattingen op basis van het zwaartekrachtmodel wijzen op handelsvoordelen tussen +0,09 en +0,52 procent van het reële BBP voor de Mercosur-landen, en op +0,02 procent van het reële BBP van Nederland.

2.1 Handelseffecten

Figuur 2.1 toont de geschatte effecten op de (reële) export en import van[8] voor de Mercosur-economieën, Nederland en de (overige) EU26, en de rest van de wereld. Voor de Mercosur-economieën wordt een toename van de export geschat van tussen +2,1 procent (Paraguay) en +5,4 procent (Brazilië). De groei van de invoer wordt geschat op een vergelijkbaar niveau, namelijk tussen +1,3 procent (opnieuw Paraguay) en +5,3 procent (Uruguay). De cijfers voor Nederland en de EU zijn bescheidener. De Nederlandse export zal naar schatting met +0,2 procent stijgen en de import eveneens met +0,2 procent. Voor de andere EU26 wordt de exportgroei geschat op +0,4 en de importgroei op +0,5 procent. Voor de rest van de wereld wordt een kleine daling van het totale handelsvolume geschat vanwege de toegenomen handel tussen de EU en de Mercosur-landen (wat betekent dat andere landen minder handel zullen drijven met deze twee economische blokken).

Figuur 2.1 Gevolgen voor de totale in- en uitvoer (%Δ links en Δ rechts)

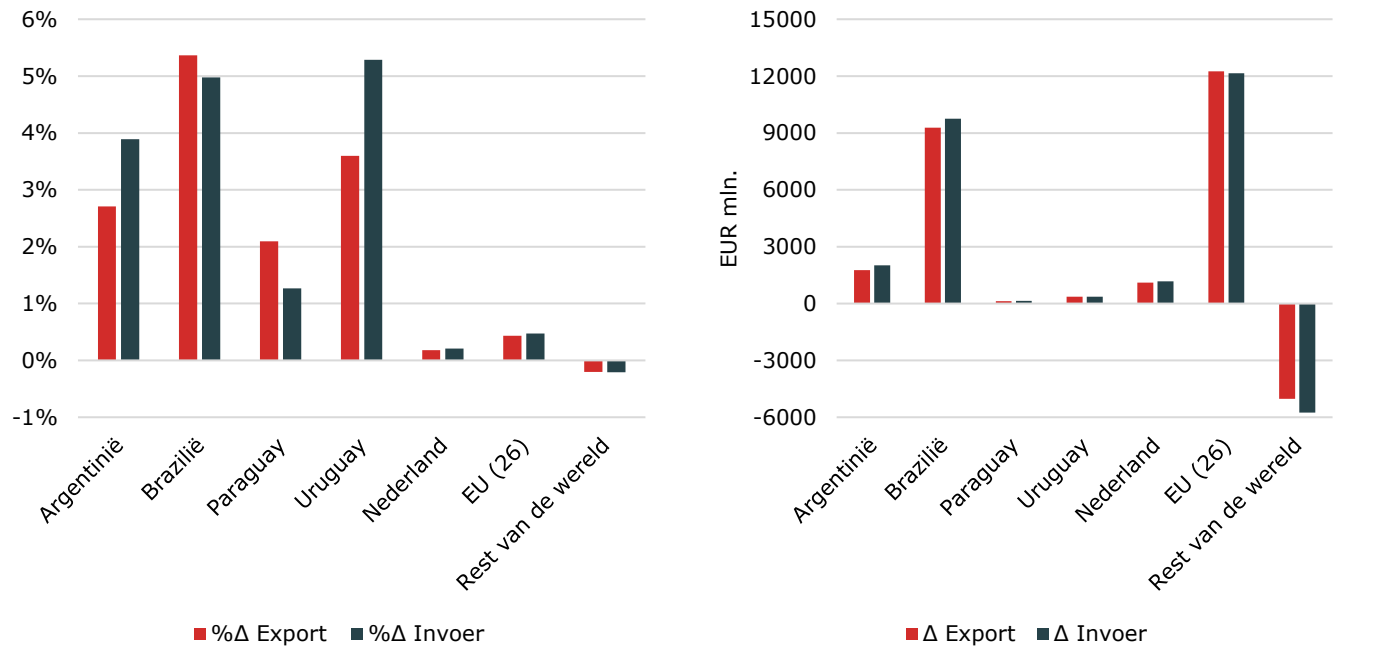

Bron: SEO Economisch Onderzoek

Naast procentuele veranderingen geeft Figuur 2.1 ook veranderingen in EUR-termen. Voor Nederland laat dit zien dat de export naar schatting toeneemt met +1,1 mld. en de import met +1,2 mld. Merk op dat dit het totale effect is van veranderingen in uitvoer en invoer - d.w.z. dat een deel van de toename van de bilaterale handel met Mercosur-economieën wordt gecompenseerd door veranderingen in de handel met andere economieën (Bijlage

[8] Het model geeft exportveranderingen in nominale termen. Om de reële effecten te extraheren, herberekenen en defleren we de veranderingen in export en import naar de oude prijsindex.

A bevat een gedetailleerde tabel met de decompositie). De geschatte handelsveranderingen voor de EU26 zijn +12,3 mld. voor uitvoer en +12,2 mld. voor invoer. Dat deze geschatte veranderingen voor de EU26 groter zijn dan die voor Nederland, komt door een 'grootte-effect' (de EU is een grotere economie dan Nederland). Een soortgelijke dynamiek is zichtbaar aan de Mercosur-kant, waar de effecten (in USD) h e grootst zijn voor Brazilië. De totale export van Brazilië neemt naar schatting toe met +9,3 mld. en de import met+ 9,7 mld. De export en import van Argentinië stijgen met ongeveer 1/5 hiervan en de stijgingen voor Paraguay en Uruguay zijn nog kleiner. Over het geheel genomen is Brazilië dus de belangrijkste drijvende kracht achter de toename van de handel als gevolg van de Mercosur-overeenkomst. Hiermee samenhangend zijn de effecten voor Mercosur relatief groot vergeleken met de effecten voor Nederland en de EU26 (zie ook het linkerpaneel in Figuur 2.1). Dit zou intuïtief moeten zijn: de Mercosur-economieën krijgen meer toegang tot een van de grootste en rijkste markten ter wereld, terwijl dit effect relatief kleiner is voor de EU-economieën (de Mercosur-economieën vormen namelijk een kleiner deel van de wereldeconomie).

Figuur 2.2 splitst de resultaten van Figuur 2.1 uit in drie grote sectoren: landbouw, industrie en diensten. Voor de landbouw schatten we de toename van de export voor Mercosur-landen tussen +0,4 procent (Paraguay) en +1,3 procent (Brazilië). Voor Nederland en de EU26 schatten we een toename van de export van respectievelijk +0,8 procent en +2,9 procent. De export van de rest van de wereld neemt naar schatting af. Aan de invoerkant zien we grote procentuele stijgingen van de Mercosur-invoer in de landbouw, maar deze grote groeipercentages zijn het gevolg van het feit dat de huidige invoer relatief bescheiden is. Voor de verwerkende industrie schatten we voor de Mercosur-landen een stijging van de uitvoer tussen 3,4 procent (Paraguay) en 5,9 procent (Brazilië) en een verandering van de invoer tussen 1,2 procent (Paraguay) en 5,2 procent (Uruguay). De effecten voor Nederland en de EU26 zijn respectievelijk ongeveer 0,1 en 0,5 procent, zowel voor export als import. Er is een klein effect (<0,1 procent) op de handel in de rest van de wereld. Voor de handel in diensten zien we opnieuw duidelijke noemereffecten. De geschatte toename van de handel in diensten in Brazilië is groot, maar dat is vooral het gevolg van een relatief lage basis. In het geval van Nederland en de EU26 met een grotere bestaande dienstenexport zijn de effecten minder uitgesproken en liggen ze in de orde van 0,2 en 0,3 procent van de export en import.

Figuur 2.2 Effecten op totale in- en uitvoer (%Δ boven en Δ onder)

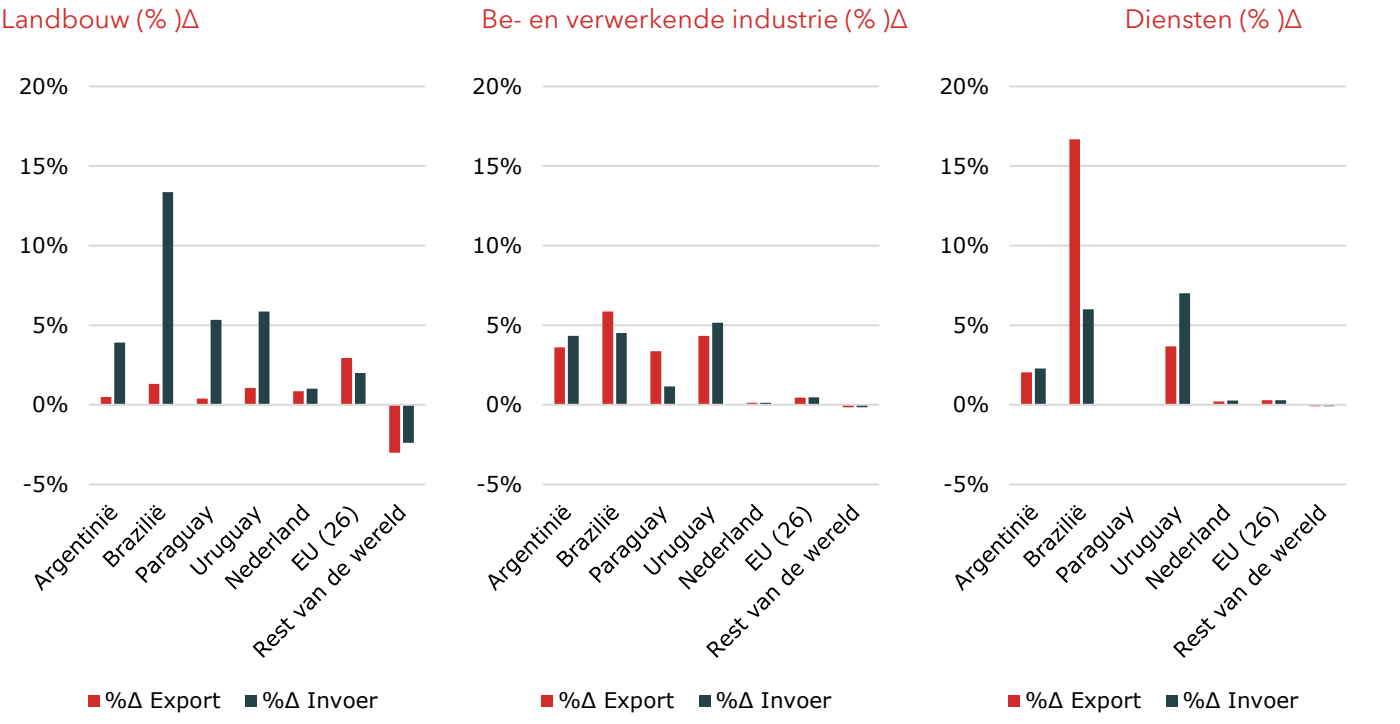

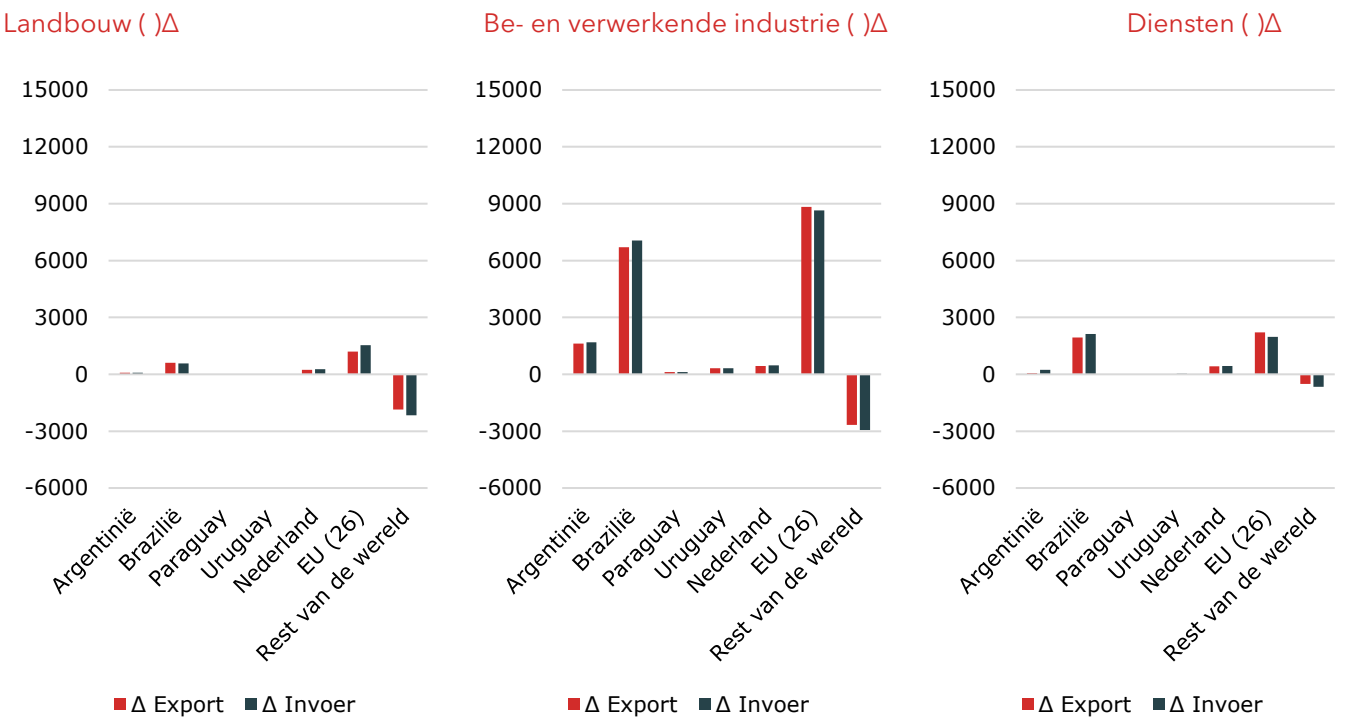

Bron: SEO Economisch Onderzoek

De onderste rij van Figuur 2.2 toont de veranderingen in uitvoer en invoer, opnieuw in EUR-termen. Over het algemeen zijn de veranderingen in de handel, gemeten in euro's, het grootst voor de industrie, gevolgd door de dienstensector en de landbouw. Voor een deel is dit het gevolg van een volume-effect: de totale handelswaarde in de industrie is groter dan de totale handelswaarde in bijvoorbeeld de landbouw. Als gevolg hiervan is de EUR-waarde van veranderingen in uitvoer en invoer gewoonlijk ook groter. Figuur 2.2 laat zien dat de effecten van de Mercosur-overeenkomst in termen van waarde naar schatting het grootst zijn voor de verwerkende industrie en de dienstensector. Een tweede observatie is dat de grootste economieën verantwoordelijk zijn voor de grootste effecten in termen van waarde (met name de EU26 en Brazilië). Dit geldt zowel voor de landbouw, de verwerkende industrie als de dienstensector. Voor landbouw schatten we dat de Braziliaanse export (in reële termen) toeneemt met EUR +0,6 mld. en de import met EUR +0,6 mld. De Nederlandse export neemt naar schatting toe met EUR +0,2 mld. en de import met EUR +0,3 mld. Kwantitatief zijn de effecten in de verwerkende industrie en de dienstensector (significant) groter. We schatten dat de Nederlandse export van de verwerkende industrie met +0,5 mld. zal toenemen, net als de import. Hetzelfde geldt voor de dienstensector, waar zowel de export als de import met +0,4 mld. toenemen. Het totale effect op de handelsbalans als gevolg van veranderende handel met zowel Mercosur- als niet-Mercosur-economieën is een kleine afname. Voor de overige EU26 bedraagt de toename van de handel in industrieproducten bijna 9 miljard euro, zowel wat betreft export als import. In de handel in diensten zal de uitvoer naar schatting met 2,2 miljard toenemen en de invoer met 2 miljard. In waarde uitgedrukt domineert Brazilië de totale effecten voor de Mercosur-economieën. De invoer van industrieproducten door Brazilië zal naar schatting met 7,1 miljard toenemen en de uitvoer van industrieproducten met 6,7 miljard. Ter vergelijking: Argentinië (de op een na grootste economie) heeft slechts effecten van ongeveer 1,6 miljard. In de dienstensector zijn de effecten voor andere Mercosur-economieën dan Brazilië verwaarloosbaar.

Aan deze totale veranderingen liggen genuanceerde substitutie-effecten ten grondslag die meer in detail worden geïllustreerd in Bijlage A. Naarmate de Mercosur-economieën bijvoorbeeld meer van hun handel op Europa richten, vermindert dit (althans in de context van ons model) de uitvoer naar andere bestemmingen. Aan de resulterende onvervulde vraag op deze locaties kan dan worden voldaan door andere exporteurs, waaronder

Europa en Nederland. Als we dus alleen kijken naar de toename van de handel tussen Europa en de Mercosur-economieën, zou dat de geschatte invloed van de Mercosur-overeenkomst op de handel vertekenen, omdat dan geen rekening wordt gehouden met handelsverlegging en substitutie.

2.2 Welvaartseffecten

Wat betekenen deze veranderingen in de handel voor de welvaart? Welvaart is de economische maatstaf voor hoe beter of slechter landen het hebben als gevolg van beleidsveranderingen, in dit geval de EU-Mercosur-overeenkomst. In het geval van handelsovereenkomsten zijn welvaartsveranderingen een netto meting. Deze netto meting is een samenstelling van effecten op zowel de producenten- als de consumentenzijde van de economie. Aan de kant van de producent leidt de opening van nieuwe markten tot concurrentiekansen, maar ook tot druk. Het effect hiervan op de inkomens hangt af van welke van de twee effecten overheerst. Aan de kant van de consument leiden nieuwe handelsmogelijkheden meestal tot toegang tot een grotere productvariëteit tegen lagere prijzen. Als gevolg hiervan worden de welvaartseffecten gekenmerkt door de verschillen in veranderingen in het nominale inkomen en het prijsniveau. Deze welvaartseffecten worden gemeten in dezelfde eenheden als het reële BBP.

In totaal schatten we de welvaartswinst van handel als gevolg van een Mercosur-overeenkomst op +0,09 tot +0,52 procent van het BBP voor de Mercosur-landen, en op +0,02 procent van het BBP van Nederland (zie Tabel 2.1). Binnen bepaalde industriegroepen zijn de effecten meer uitgesproken. Voor de landbouw bijvoorbeeld worden de welvaartseffecten geschat op +0,7 tot +1,2 procent van het reële BBP voor de Mercosur-landen en op ongeveer +0,06 procent van het reële BBP voor Nederland. De geschatte effecten voor de industrie zijn doorgaans kleiner dan die voor de landbouw en de geschatte effecten voor de dienstensector zijn op hun beurt doorgaans kleiner dan die voor de industrie. Het totale effect op de economie als geheel is een gewogen gemiddelde, zodat het totale effect doorgaans vertekend is in de richting van het effect voor de dienstensector, aangezien die sector doorgaans vrij groot is. Dit verklaart bijvoorbeeld ook het verschil in het geschatte welvaartseffect voor Nederland versus de EU26: de EU26 heeft een groter aandeel in de dienstensector en daarom is de verschuiving naar de dienstenraming sterker voor de EU26 dan voor Nederland.

Tabel 2.1 Overzicht van welvaartseffecten (in % van het reële BBP)

Regio	Land	%Δ Welvaart			
		Totaal	Agri	Industrie	Diensten
MERCOSUR	**Argentinië**	+0,52	+1,15	+0,34	+2.25*
	Brazilië	+0,09	+0,69	+0,16	+0,04
	Paraguay	+0,12	+0,87	+0,10	+0,00
	Uruguay	+0,33	+0,79	+0,18	+6.88*
EU	**Nederland**	+0,02	+0,06	+0,02	+0,01
	EU26	+0,00	+0,07	+0,01	+0,00

Bron: SEO Economisch Onderzoek. * Minder nauwkeurige schatting door mindere datakwaliteit, waarschijnlijk onderschatting van de bestaande dienstenproductie en -handel

Aan de welvaartsveranderingen liggen nominale inkomenseffecten aan de productiekant ('concurrentievermogen') en het algemene prijsniveau ten grondslag. Tabel 2.2 en Tabel 2.3 geven een uitsplitsing.

Tabel 3.2 toont de evenwichtseffecten in termen van nominale inkomens. De interpretatie van Tabel 2.2 vereist enige voorzichtigheid, maar kan in grote lijnen worden geïnterpreteerd als de druk die binnenlandse producenten ondervinden als gevolg van de beleidsschok. Als ze positief zijn, kunnen binnenlandse producenten profiteren van

nieuwe handelsmogelijkheden door de lonen effectief te verhogen in reactie op een toename van de vraag, terwijl als ze negatief zijn, producenten te maken krijgen met toenemende concurrentiedruk en zich moeten aanpassen door de lonen geleidelijk te verlagen. Een tweede interpretatie is dat op macroniveau de voordelen voor producenten ook van invloed zijn op de inkomens van de consumenten die in deze industrieën werken. De nominale inkomenseffecten in Tabel 2.2 weerspiegelen dus zowel de prijseffecten voor producenten als de gevolgen hiervan voor de inkomens die hierdoor worden verdiend.

Tabel 2.2 suggereert verschillende veranderingen in nominale inkomens. Voor Argentinië, Paraguay en Uruguay suggereert het model dat de Mercosur-overeenkomst over het algemeen positieve nominale inkomenseffecten zou hebben, zowel in totaal als per bedrijfstak. Na de Mercosur-overeenkomst kunnen deze landen gemakkelijker aan de Europese markt verkopen en de extra vraag die hierdoor ontstaat, stimuleert de nominale inkomens. Voor Brazilië en de EU lijken de effecten heterogener. Voor de Braziliaanse verwerkende industrie en dienstensector lijkt het erop dat het extra aanbod van de EU-landen de Braziliaanse producenten in deze sectoren onder druk zet. EU-producenten zijn efficiënter in deze sectoren, zodat de prijsdruk toeneemt. Hierdoor dalen de nominale inkomens. Een soortgelijk beeld lijkt te gelden voor de landbouw in de EU: productievere/goedkopere Braziliaanse productie zet de prijzen van binnenlandse producenten onder druk. Het beeld voor Nederland komt overeen met het Europese beeld: de nominale inkomens dalen in de landbouw na het EU-Mercosur-akkoord, maar stijgen in de verwerkende industrie en de dienstensector. Net als voorheen is het totale effect op de economie een gewogen gemiddelde van het aandeel van de respectievelijke sectoren in de totale economie.

Tabel 2.2 Nominale inkomenseffecten

Regio	Land	%Δ Nominale inkomens			
		Totaal	Agri	Fabricage	Dienst
MERCOSUR	Argentinië	+0.22	+0.61	+0.09	+1.98*
	Brazilië	-0.32	+0.81	-0.07	-0.44
	Paraguay	+0.08	+0.68	+0.02	+0.00
	Uruguay	+0.27	+0.66	+0.18	+3.54*
EU	Nederland	-0.01	-0.46	+0.01	+0.01
	EU26	+0.02	-0.42	+0.01	+0.03

Bron: SEO Economisch Onderzoek. * Minder nauwkeurige schatting door mindere kwaliteit van gegevens, waarschijnlijk onderschatting van bestaande dienstenproductie en -handel

Tabel 2.3 toont de andere component van het welvaartseffect, namelijk de totale verandering in het (binnenlandse) prijsniveau. Dit effectieve prijsniveau weerspiegelt hoe gemakkelijk landen kunnen kopen van producenten met een hoog technologisch niveau en lage productiekosten. Het algemene prijsniveau geeft dus het effectieve prijsniveau van het totale consumptiepakket weer (zowel binnenlands als geïmporteerd). Deze veranderingen in het algemene prijsniveau weerspiegelen grotendeels het bovenstaande verhaal. Een groter aanbod van de EU-productie van verwerkende industrie en diensten aan de Mercosur-landen verlaagt het totale prijsniveau in deze landen. In de EU verlaagt het aanbod van meer landbouwproducten uit de Mercosur-landen het algemene prijsniveau voor dergelijke producten. Als gevolg daarvan kunnen consumenten verwachten lagere prijzen te betalen voor landbouwproducten. Ook hier is het totale effect op de economie een gewogen gemiddelde van het aandeel van de respectievelijke industrieën in de totale economie. Voor Nederland zien we een daling van het prijsniveau voor landbouw- en industrieproducten. Dit kan het gevolg zijn van goedkopere importen uit de

Mercosur-economieën, wat in het voordeel is van de Nederlandse consumenten.[9] Anderzijds zien we voor de EU26 een kleine stijging van het prijsniveau als gevolg van hogere geaggregeerde prijzen voor diensten (grotere vraag uit Mercosur-economieën die het prijsniveau opdrijft).

Tabel 2.3 Effecten op het prijsniveau

Regio	Land	%Δ Prijsniveau			
		Totaal	Agri	Industrie	Diensten
MERCOSUR	**Argentinië**	-0.16	+0.51	-0.24	-1.60*
	Brazilië	-0.38	+0.69	-0.22	-0.47
	Paraguay	+0.04	+0.59	-0.08	+0.00
	Uruguay	+0.00	+0.52	+0.01	-4.03*
EU	**Nederland**	-0.03	-0.54	-0.01	+0.00
	EU26	+0.01	-0.49	+0.00	+0.02

Bron: SEO Economisch Onderzoek. * Minder nauwkeurig geschat door mindere datakwaliteit, waarschijnlijk onderschatting van de bestaande dienstenproductie en -handel

Met betrekking tot de positieve welvaartseffecten die in Tabel 2.1 worden gerapporteerd, werpt een vergelijking van Tabel 2.2 en Tabel 2.3 licht op de bron van de welvaartswinst. Het welvaartseffect voor de totale economie is een gewogen gemiddelde van de welvaartseffecten voor de verschillende bedrijfstakken en het welvaartseffect per bedrijfstak is (net als voor de totale economie) het netto effect van inkomens- en prijseffecten. Neem Nederland, volgens Tabel 2.2 en Tabel 2.3 stijgen de nominale inkomens voor de industrie, terwijl het prijsniveau daalt. Dit levert een positieve welvaartsbijdrage op. Voor diensten zien we grotendeels stijgingen van de nominale inkomens. Het verhaal voor de landbouw is genuanceerder. Tabel 2.2 suggereert een daling van de nominale inkomens in de landbouwsector. De logische interpretatie is dat de toegenomen concurrentiedruk van Mercosur-concurrenten de inkomens in de landbouwsector onder druk zet. Tabel 2.3 laat echter zien dat ook het prijsniveau daalt. Hierdoor nemen de reële inkomens toe omdat dezelfde consumptiepakketten tegen lagere prijzen kunnen worden gerealiseerd. De hamvraag voor de welvaart wordt dan de vergelijking tussen de daling van de nominale inkomens en de daling van het prijsniveau. Het laatste effect overheerst, dus resulteert een positief welvaartseffect in Tabel 2.1. De interpretatie van dit welvaartseffect vereist enige voorzichtigheid. Ons model is op landniveau, zodat de effecten van de vraag- en aanbodzijde even relevant zijn voor het land als geheel. In werkelijkheid zullen producenten en consumenten ongelijk profiteren (iedereen consumeert landbouwproducten, maar niet iedereen produceert ze). Ons model houdt geen rekening met dergelijke verdelingseffecten, maar het is redelijk om aan te nemen dat de Nederlandse consument over het algemeen netto zal profiteren, terwijl sommige Nederlandse landbouwproducenten te maken zullen krijgen met druk op hun inkomen die niet volledig wordt gecompenseerd door het feit dat deze producenten ook consumenten zullen zijn die lagere prijzen betalen. Producenten in de industrie en diensten zullen over het algemeen naar verwachting ook profiteren.

[9] De Mercosur-economieën exporteren een verscheidenheid aan landbouwproducten, zoals fruit en groenten, sojabonen, vlees en vleesproducten, enz. Hetzelfde geldt voor de output van de verwerkende industrie, met inbegrip van bijvoorbeeld hout en artikelen van hout, en huiden, vellen en leer. Zie Sakhno, Witteman & Romao (2025). Handelsprofiel EU-Argentinië en Nederland-Argentinië. SEO Economisch Onderzoek; Sakhno, Witteman & Romao (2025). EU-Brazilië en Nederland-Brazilië Handelsprofiel. SEO Economisch Onderzoek; Sakhno, Witteman & Romao (2025). EU-Uruguay en Nederland-Uruguay Handelsprofiel. SEO Economisch Onderzoek; en Sakhno, Witteman & Romao (2025). EU-Paraguay en Nederland-Paraguay Handelsprofiel. SEO Economisch Onderzoek.

2.3 Eerdere studies

Hoe verhouden onze schattingen zich tot eerdere studies voor Nederland? *Wageningen Social & Economic Research* heeft ook een schatting gemaakt van de effecten van het Mercosur-akkoord op de Nederlandse economie.[10]

De meest recente schattingen van Wageningen laten zien dat de Nederlandse economie er in totaal ongeveer +0,02 procent op vooruit gaat (reëel BBP). Wageningen geeft verder aan dat de bilaterale handelsbalans met de Mercosur-economieën zal verslechteren voor landbouwproducten (met uitzondering van zuivel), maar dat er een substantiële groei zal zijn in de handel in industrie en diensten. Wageningen geeft ook aan dat er als gevolg hiervan kleine maar negatieve effecten zullen zijn op de nominale inkomens in de landbouw.

De bevindingen van Wageningen komen over het algemeen overeen met de resultaten die wij hier rapporteren. We schatten ook de welvaartswinst op 0,02 procent van het reële BBP en laten ook zien dat de handelsgroei vooral groot is in de industrie en de dienstensector. Wat de landbouw betreft, melden we ook een enigszins verslechterende handelsbalans. We merken wel op dat het Wageningse rapport vooral veranderingen laat zien in de bilaterale handel tussen Nederland/EU en het Mercosur-blok. De resultaten die wij rapporteren zijn breder, in die zin dat ze ook rekening houden met veranderingen in de handel tussen Nederland/EU en andere economieën. Kwantitatief zijn de effecten die wij schatten op de totale handel soms wat kleiner dan die van Wageningen, ook al wijzen ze op een kwalitatief vergelijkbare dynamiek. Wat betreft de observatie van Wageningen dat het verdiende nominale inkomen in de landbouw iets kan dalen, rapporteren wij ook dat het nominale inkomen in de landbouw iets kan dalen. Wij schatten echter ook dat het geaggregeerde prijsniveau voor landbouwproducten sterker daalt, zodat de welvaartsbijdrage positief is. We hebben ook opgemerkt dat deze netto welvaartswinst ook verdelingseffecten zal hebben die we niet hebben geschat. Een redelijke interpretatie van de combinatie van onze schattingen en die van Wageningen is dat Nederlandse landbouwproducenten wat nominaal inkomen zullen verliezen, maar dat de Nederlandse economie als geheel welvaart zal winnen door lagere prijzen. Naast voor de landbouw geeft ons rapport ook inkomens- en prijsveranderingen voor de industrie en de dienstensector. Deze lijken ondubbelzinnig positief te zijn.

10 https://www.wur.nl/nl/publicatie-details.htm?publicationId=571025cb-5259-4937-a924-53bbc505dc9d

Bijlage A Aanvullende resultaten

Bijlage A.1 Gedetailleerde handelssubstitutie

Om de effecten op de handel beter te kunnen beoordelen, geeft Tabel A.1 de substitutiepatronen in de handel weer in veranderingen in reële USD in plaats van procentuele veranderingen. Tabel A.1 heeft vier panelen: één voor de totale veranderingen en drie voor veranderingen in landbouw, industrie en diensten. Elk paneel kan zowel in rijen als in kolommen worden gelezen. Lezen per rij komt overeen met lezen vanuit het perspectief van de exporteur, terwijl lezen vanuit de kolom staat voor het perspectief van de importeur. De eerste rij van de tabel toont bijvoorbeeld de export van Argentinië naar de landen die in de kolommen zijn aangegeven. Merk op dat dit ook de Argentijnse 'export' naar Argentinië omvat - d.w.z. niet-uitgevoerde Argentijnse productie. De laatste twee kolommen tonen de totale verandering in de uitvoer (exclusief niet-uitgevoerde binnenlandse productie) en het totale effect (inclusief niet-uitgevoerde binnenlandse productie). Er zijn ook vergelijkbare rijen voor de invoerzijde.

Tabel A.1 laat verschillende dynamieken zien in de veranderende patronen in de internationale handel.

Ten eerste, als we kijken naar de veranderingen in de totale handel, zijn Brazilië en de EU26 de grootste drijvende krachten achter handelsveranderingen. In het bovenste paneel zien we dat de uitvoer van Brazilië met ongeveer USD 10 miljard en de invoer van Brazilië met ongeveer 11 miljard USD toeneemt. De veranderingen in de export en import van Argentinië, Paraguay en Uruguay zijn kleiner. Binnen het Mercosur-blok is Argentinië het land met de op één na grootste stijging van de export en import, met een stijging van de export van ongeveer USD 2 miljard en een import van USD 2,3 miljard. Als we naar Nederland en de EU kijken, zien we dat de veranderingen grotendeels samenhangen met de handel met Brazilië.

Ten tweede worden schommelingen in de handel tussen de EU en Mercosur gedeeltelijk gecompenseerd door schommelingen in de 'binnenlandse handel' (d.w.z. niet-uitgevoerde output) en in de handel met de rest van de wereld. De toename van de Braziliaanse uitvoer met ongeveer USD 10,3 miljard is een netto effect van een toename van de uitvoer naar Nederland en de EU26 met USD 12,3 miljard, die gedeeltelijk wordt gecompenseerd door een afname van de uitvoer naar andere bestemmingen. Dit weerspiegelt het feit dat de uitvoer die voorheen naar andere bestemmingen ging, wordt verlegd naar Europa. Een soortgelijk patroon is zichtbaar met betrekking tot de binnenlandse handelsstromen, die voor Brazilië met ongeveer USD 9 miljard afnemen. Dit weerspiegelt het feit dat goederen die voorheen niet werden geëxporteerd (bijvoorbeeld vanwege te hoge handelskosten), nu wel worden geëxporteerd (en dus niet in eigen land worden geconsumeerd). Het netto effect voor Brazilië is een toename van de reële handel met USD 1,5 miljard. Een soortgelijke dynamiek is zichtbaar voor alle andere landen in het model.

Ten derde zijn, in reële waarde, de grootste effecten te zien in de verwerkende industrie en in mindere mate in de dienstensector. Dit is deels het gevolg van het feit dat deze sectoren voor de meeste landen het grootste deel van het BBP en de handel uitmaken. Zo'n grote 'basis' betekent dat er in termen van waarde meer waarde kan worden omgeleid naar nieuwe handelspartners.

Als we kijken naar de industrieën, dan zien we dat de meeste van de hierboven genoemde dynamieken ook gelden: Brazilië is het land dat de meeste effecten teweegbrengt en binnenlandse en internationale substitutie is erg belangrijk. De landbouw biedt een duidelijke illustratie. In de landbouw zal Brazilië de export naar Nederland en de EU26 naar schatting met USD 3,4 miljard verhogen. Tabel 2.1 laat echter ook zien dat de

totale Braziliaanse export slechts met USD 0,7 mld. toeneemt, grotendeels door een afname van de export naar de rest van de wereld. Omgekeerd zien we dat de EU26 en Nederland minder importeren uit de rest van de wereld (respectievelijk USD -0,5 mld. en USD -1,7 mld.) vanwege de instroom van Braziliaanse goederen. Maar aangezien een deel van deze Braziliaanse export naar Europa wordt verlegd van andere (eerdere) exportbestemmingen, zien we ook een toename van de Nederlandse en Europese export naar de rest van de wereld. Het feit dat Brazilië producten van andere exportbestemmingen weghaalt om de Europese markten te bedienen, biedt Nederlandse en Europese export de kans om op deze markten te groeien. Deze dynamiek is minder zichtbaar in bijvoorbeeld de dienstensector, waar de Mercosur-economieën (met name Brazilië) de belangrijkste drijvende kracht achter de exportgroei van de Nederlandse en EU-economieën zijn.

Tabel A.1 Gedesaggregeerde reële handelseffecten (export en import)

Region	Importer / Exporter	MERCOSUR				EU		Rest of the World	Total Δ Exports (EUR)	Total Δ (EUR)
		Argentina	Brazil	Paraguay	Uruguay	Netherlands	EU26			
	Total									
MERCOSUR	Argentina	-1.411	-276	-40	-6	540	2.660	-1.115	*1.763*	*352*
MERCOSUR	Brazil	-153	-7.980	-4	14	1.856	9.119	-1.560	*9.273*	*1.293*
MERCOSUR	Paraguay	-6	-23	-102	-	16	196	-57	*125*	*23*
MERCOSUR	Uruguay	-15	-43	-9	-286	167	438	-184	*354*	*68*
EU	Netherlands	242	893	18	19	-934	-88	24	*1.108*	*174*
EU	EU (26)	2.868	12.528	221	322	-825	-10.413	-2.863	*12.251*	*1.838*
	Rest of the World	-923	-3.332	-47	15	-575	-169	5.016	*-5.031*	*-15*
	Total Δ Imports (USD)	2.013	9.747	139	363	1.179	12.156	-5.755		
	Total Δ (USD)	602	1.767	38	78	245	1.743	-739		
	Agriculture									
MERCOSUR	Argentina	21	25	1	-	203	517	-663	*83*	*104*
MERCOSUR	Brazil	-3	-155	-2	-2	583	2.433	-2.394	*615*	*461*
MERCOSUR	Paraguay	-3	4	3	-	8	52	-51	*10*	*13*
MERCOSUR	Uruguay	-	1	-	-6	46	63	-88	*22*	*16*
EU	Netherlands	2	67	1	2	-223	13	152	*236*	*13*
EU	EU (26)	44	370	13	15	-119	-1.140	880	*1.203*	*63*
	Rest of the World	38	99	3	5	-459	-1.550	1.833	*-1.863*	*-30*
	Total Δ Imports (USD)	*79*	*565*	*16*	*21*	*263*	*1.528*	*-2.165*		
	Total Δ (USD)	*100*	*411*	*19*	*14*	*39*	*388*	*-332*		
	Manufacturing									
MERCOSUR	Argentina	-1.431	-301	-41	-6	309	1.963	-311	*1.613*	*182*
MERCOSUR	Brazil	-150	-6.236	-2	16	744	5.368	731	*6.708*	*472*
MERCOSUR	Paraguay	-4	-27	-104	-	8	144	-6	*115*	*11*
MERCOSUR	Uruguay	-15	-44	-9	-280	120	365	-96	*322*	*42*
EU	Netherlands	122	581	17	14	-380	-171	-117	*447*	*66*
EU	EU (26)	2.313	9.762	208	283	-592	-7.743	-3.139	*8.835*	*1.091*
	Rest of the World	-576	-2.919	-50	10	-109	981	2.677	*-2.663*	*13*
	Total Δ Imports (USD)	*1.691*	*7.053*	*123*	*317*	*480*	*8.650*	*-2.937*		
	Total Δ (USD)	*260*	*817*	*19*	*38*	*99*	*906*	*-261*		
	Services									
MERCOSUR	Argentina	-2	-	-	-	29	180	-141	*67*	*65*
MERCOSUR	Brazil	-	-1.590	-	-	529	1.318	103	*1.950*	*360*
MERCOSUR	Paraguay	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MERCOSUR	Uruguay	-	-	-	-	1	9	-	*10*	*10*
EU	Netherlands	118	245	-	3	-330	71	-11	*426*	*96*
EU	EU (26)	511	2.397	-	23	-114	-1.529	-604	*2.213*	*684*
	Rest of the World	-385	-513	-	-	-7	400	506	*-505*	*2*
	Total Δ Imports (USD)	*244*	*2.129*	*-*	*26*	*437*	*1.978*	*-653*		
	Total Δ (USD)	*242*	*539*	*-*	*26*	*106*	*449*	*-146*		

Bron: SEO Economisch Onderzoek

“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

Vertaling van SEO-rapport nr. 2024-114A

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2025 SEO Economisch Onderzoek.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB, Amsterdam
Nederland

+31 20 399 1255
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl/en/

seo • amsterdam economics